

Na podlagi drugega odstavka 47. člena zakona o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja (Uradni list RS, št. 45/95) in 99. člena zakona o upravi (Uradni list RS, št. 67/94) izdaja minister za delo, družino in socialne zadeve

PRAVILNIK

O UGOTAVLJANJU LASTNOSTI ZAVAROVANCA POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA

1. člen

S tem pravilnikom se ureja način dokazovanja lastnosti zavarovanca v primerih, ko:

- za zavarovanca ni bila vložena prijava v zavarovanje,
- je pristojni organ odklonil sprejem prijave v zavarovanje,
- za zavarovanca ni bila vložena odjava iz zavarovanja, vendar se za njega ne plačujejo prispevki oziroma je prenehal izpolnjevati pogoje za zavarovanje.

2. člen

Osebe iz 8. in 10. člena zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 12/92, 5/94 in 7/96 – v nadaljevanju: ZPIZ) ter osebe iz prve alineje 9. člena ZPIZ, ki so zaposlene pri tujih ali mednarodnih organizacijah in zavodih, dokazujejo obstoj delovnega razmerja in s tem lastnost zavarovanca za čas obstoja delodajalca:

- s pravnomočno sodno odločbo ali
- s pravnomočno odločbo upravnega organa, pristojnega za inšpekcijo dela.

Kadar je za osebe iz prejšnjega odstavka plačan prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ne glede na določbo prejšnjega odstavka dokazujejo lastnost zavarovanca s pogodbo o zaposlitvi, z dokazilom o rednem izplačevanju plače ali z dokazilom o plačanih prispevkih.

3. člen

Lastnost zavarovanca po določbi prve alineje 9. člena ZPIZ se za osebe, ki so zaposlene pri tujih konzularnih in diplomatskih predstavništvi ali pri tujih državljanih, dokazuje s pogodbo o zaposlitvi.

Lastnost zavarovanca po določbi druge alineje 9. člena ZPIZ se za osebe, ki so zaposlene pri delodajalcu v tujini, dokazuje s potrdilom delodajalca v tujini o zaposlitvi in s potrdilom, da v tem času niso obvezno zavarovane pri tujem nosilcu zavarovanja.

Lastnost zavarovanca po določbi tretje alineje 9. člena ZPIZ se za osebe, ki so zaposlene pri tujem delodajalcu v državi, s katero ni sklenjena konvencija o socialnem zavarovanju, ali v njej ne morejo uveljaviti pravic do pokojnin ali do invalidnin, določenih z ZPIZ, dokazuje s potrdilom tujega nosilca zavarovanja o obveznem zavarovanju v tujini in s potrdilom pristojnega organa o stalnem prebivališču v Republiki Sloveniji neposredno pred odhodom v tujino.

4. člen

Lastnost zavarovanca po določbi prve alinee 11. člena ZPIZ se za fizične osebe, ki samostojno opravljajo pridobitno dejavnost, dokazuje z overjenim priglasitvenim listom samostojnega podjetnika posameznika.

Lastnost zavarovanca po določbi druge alinee 11. člena ZPIZ se za fizične osebe, ki samostojno kot edini ali glavni poklic opravljajo umetniško ali kakšno drugo kulturno dejavnost, odvetniško dejavnost ali kakšno drugo samostojno dejavnost, dokazuje s potrdilom, da so vpisane v register oziroma vpisnik, ki je predpisan za dejavnost, ki jo opravljajo. Za dejavnosti, za katere ni predpisan register oziroma vpisnik, se lastnost zavarovanca dokazuje s potrdilom, da so zavezanci za davek od dohodkov od dejavnosti po določbi 37. člena zakona o dohodnini.

Lastnost zavarovanca po določbi tretje alinee 11. člena ZPIZ se za osebe, ki opravljajo duhovniško oziroma drugo versko službo v Republiki Sloveniji dokazuje s potrdilom pristojnega organa cerkve oziroma druge verske skupnosti, za katero pristojni upravni organ potrdi, da deluje v Republiki Sloveniji.

5. člen

Lastnost zavarovanca iz 12. člena ZPIZ se za lastnika zasebnega podjetja ali zavoda, ki osebno vodi to zasebno podjetje ali zavod, dokazuje z izpisom iz sodnega registra, iz katerega je razvidno, da je oseba lastnik oziroma ustanovitelj zasebnega zavoda oziroma gospodarske družbe, ki ima lastnost pravne osebe.

Šteje se, da lastnik osebno vodi zasebno podjetje ali zavod, če je v sodnem registru vpisan kot direktor in ni obvezno zavarovan na podlagi delovnega razmerja pri drugem poslovnem subjektu oziroma pri zasebnem delodajalcu ali na drugi podlagi, ni uživalec pokojnine oziroma ni na rednem šolanju.

6. člen

Lastnost zavarovanca po določbi 13. člena ZPIZ se za kmete in člane kmečkega gospodarstva, ki opravljajo samostojno kmetijsko dejavnost kot edini ali glavni poklic, dokazuje:

- s potrdilom pristojnega upravnega organa, da opravlja samostojno kmetijsko dejavnost,
- s potrdilom službe medicine dela, da ima splošno zdravstveno sposobnost za opravljanje kmetijske dejavnosti in,
- s potrdilom pristojne uprave za javne prihodke o višini katastrskega dohodka kmetije oziroma drugega dohodka iz kmetijske dejavnosti.

Za kmeta iz prejšnjega odstavka se šteje zavezanec za plačevanje davka iz kmetijske dejavnosti, za člana kmečkega gospodarstva pa se šteje kmetov družinski član ali druga oseba s stalnim prebivališčem na kmetiji.

7. člen

Lastnost zavarovanca po določbi 16. člena ZPIZ se za vrhunskega športnika oziroma šahista dokazuje s potrdilom republiškega upravnega organa, pristojnega za šport.

8. člen

Lastnost zavarovanca po določbi 17. člena ZPIZ se za osebe, ki prejemajo denarno nadomestilo za primer brezposelnosti, in za osebe, ki opravljajo javna dela v skladu s predpisi o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti dokazuje z odločbo Republiškega zavoda za zaposlovanje o priznanju pravice do denarnega nadomestila oziroma o napotitvi na javno delo.

9. člen

Izpolnjevanje pogojev za vstop v prostovoljno zavarovanje in s tem lastnost zavarovanca po 24. členu ZPIZ se dokazuje za:

- osebe iz prve alinee s potrdilom ustrezne visoke ali višje šole o rednem šolanju;
- osebe iz druge alinee s potrdilom občinskega organa za obrambo o služenju vojaškega roka;
- osebe iz tretje alinee z rojstnim listom otroka, mlajšega od 7 let, oziroma z odločbo pristojnega organa o ugotovitvi invalidnosti osebe, za katero skrbi zavarovanec;
- osebe iz četrte alinee s potrdilom pristojne uprave za javne prihodke o višini katastrskega dohodka in s potrdilom občinskega upravnega organa, pristojnega za kmetijstvo, o opravljanju kmetijske dejavnosti;
- osebe iz pete alinee s potrdilom zavoda za zaposlovanje, da so prijavljene pri zavodu kot iskalci zaposlitve
- osebe iz šeste alinee s potrdilom organizacije, da je poslala delavca na delo v tujino, da zakonec odhaja z njim in da tam ne bo obvezno zavarovan, s poročnim listom oziroma dokazom o obstoju izvenzakonske skupnosti ter dokazom o prenehanju obveznega zavarovanja;
- osebe iz sedme alinee s potrdilom varstvene delavnice o zaposlitvi invalida;
- osebe iz osme alinee s potrdilom ustanove, kjer je na strokovnem izpopolnjevanju oziroma specializaciji, ali s potrdilom organizacije, ki ga je poslala na strokovno izpopolnjevanje oziroma specializacijo, ter z dokazom o prenehanju obveznega zavarovanja;

- osebe iz devete alinee	s potrdilom o vpisu zasebnega podjetja ali zavoda v sodni register
- osebe iz desete alinee	s potrdilom poslovnega subjekta oziroma zasebnega delodajalca o dolžini polnega delovnega časa pri poslovnem subjektu oziroma zasebnem delodajalcu.

10. člen

Osebe iz 9. in 24. člena ZPIZ dokazujejo državljanstvo Republike Slovenije z osebno izkaznico, izdano po 1. 1. 1992, ali z veljavnim potnim listom ali s potrdilom o državljanstvu, ki ga izda upravni organ, pristojen za notranje zadeve.

11. člen

Izguba lastnosti zavarovanca se za samostojnega zavezanca, ki plačuje prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje preko uprave za javne prihodke, ugotavlja na podlagi pravnomočne odločbe pristojnega organa o odpisu prispevkov zaradi neizterljivosti.

12. člen

Postopek za ugotavljanje lastnosti zavarovanca se uvede na zahtevo posameznika, po uradni dolžnosti ali na zahtevo poslovnega subjekta oziroma zasebnega delodajalca.

Za posameznika po tem pravilniku se šteje oseba, ki želi, da se ji za določeno obdobje ugotovi lastnost zavarovanca.

13. člen

Postopek za ugotavljanje lastnosti zavarovanca se uvede na zahtevo posameznika:

- če je potrebno ugotoviti, ali obstajajo objektivni razlogi, da prijava v zavarovanje ni bila vložena v zakonitem roku,
- če mu pooblaščen organ za sprejemanje prijav odkloni sprejem prijave v zavarovanje,
- če gre za zavarovanca iz 8. ali 10. člena ZPIZ oziroma zavarovanca iz prve alinee 9. člena ZPIZ, zaposlenega pri tuji ali mednarodni organizaciji oziroma zavodu, ki ga delodajalec ni prijavil v zavarovanje,
- če izkaže pravni interes za ugotovitev lastnosti zavarovanca pokojninskega in invalidskega zavarovanja, kadar v zakonu ali v tem pravilniku ni drugače določeno.

14. člen

Postopek za ugotavljanje lastnosti zavarovanca se uvede po uradni dolžnosti, kadar zavod, upravni organ, pristojen za inšpekcijo dela, ali drug pristojen organ ugotovi:

- da oseba izpolnjuje pogoje, na podlagi katerih bi morala biti obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovana, pa ni prijavljena v zavarovanje,

- da oseba, ki je prijavljena v zavarovanje, ne izpolnjuje več pogojev za pokojninsko in invalidsko zavarovanje,
- da samostojni zavezanec, ki izpolnjuje pogoje za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in je prijavljen v zavarovanje, za določeno obdobje ni plačal prispevkov.

15. člen

Postopek za ugotavljanje lastnosti zavarovanca se uvede na zahtevo poslovnega subjekta oziroma zasebnega delodajalca, kadar ta za osebo v delovnem razmerju iz objektivnih razlogov ni vložil prijave v zavarovanje v osmih dneh po sklenitvi delovnega razmerja.

16. člen

Zavarovanec, ki izpolnjuje pogoje, po katerih bi mu bila priznana lastnost zavarovanca v obdobju pred začetkom zadnjega leta pred pred vložitvijo zahteve za ugotovitev lastnosti zavarovanca, vendar mu je skladno z drugim odstavkom 45. člena zakona možno z odločbo ugotoviti lastnost zavarovanca največ za eno leto pred vložitvijo navedene zahteve, lahko pri zavodu vloži zahtevek, da se mu čas zavarovanja pred začetkom zadnjega leta pred vložitvijo zahteve za ugotovitev lastnosti zavarovanca upošteva v zavarovalno dobo.

17. člen

Kadar je postopek za ugotavljanje lastnosti zavarovanca uveden po uradni dolžnosti oziroma na zahtevo poslovnega subjekta ali zasebnega delodajalca, zavod ugotovi lastnost zavarovanca z odločbo.

Za varstvo pravic in sodno varstvo v primerih, ko je odločba o lastnosti zavarovanca izdana po uradni dolžnosti oziroma na zahtevo poslovnega subjekta ali zasebnega delodajalca, se uporabljajo določbe ZPIZ o postopku za uveljavljanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

18. člen

Prijava v zavarovanje oziroma odjava iz zavarovanja po uradni dolžnosti se na podlagi pravnomočne odločbe o lastnosti zavarovanca vloži v osmih dneh po pravnomočnosti te odločbe.

19. člen

Ta pravilnik se uporablja za odločanje v vseh primerih, ko je postopek za ugotavljanje lastnosti zavarovanca uveden po 19. 8. 1995, ne glede na obdobje, za katero se vodi postopek, če odločba še ni bila dokončna pred dnevom uveljavitve tega pravilnika.

20. člen

Z dnem pričetka veljavnosti tega pravilnika se prenehajo uporabljati določbe, ki se nanašajo na ugotavljanje in dokazovanje lastnosti zavarovanca, vsebovane v statutu Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji (Uradni list SRS, št. 40/83, 10/86 in 43/89), pravilniku o postopku za uveljavljanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja (Uradni list SRS, št. 47/86), sklepu o načinu izvajanja pokojninskega in invalidskega zavarovanja in osnovah za odmero pravic in za obračunavanje in plačevanje

prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za zavarovance iz 9. in 13. člena zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list SRS, št. 15/90) in sklepu o načinu izvajanja pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter o osnovah za odmero pravic in obračunavanje in plačevanje prispevkov za zavarovance – kmete in člane njihovih gospodarstev, ki se jim ne ugotavlja osebni dohodek (Uradni list SRS, št. 15/90).

21. člen

Ta pravilnik prične veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 017 – 017 / 96

Ljubljana, dne 30. maja 1996.

mag. Anton Rop l. r.
Minister za delo, družino
in socialne zadeve